

ประวัติการประกันภัยของต่างประเทศ

ก. การประกันภัยสมัยโบราณ

ประวัติศาสตร์ของการประกันภัยไม่เพียงแต่เป็นสิ่งที่น่าสนใจเท่านั้น แต่ยังช่วยให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกของการประกันภัยและสิ่งทีการประกันภัยได้อำนวยประโยชน์ให้แก่บุคคลและประเทศชาติด้วย

เรื่องราวในคัมภีร์ไบเบิลของโจเซฟ (Joseph) และความอดอยากในอียิปต์อาจถือได้ว่าเป็นแบบการประกันภัยอันแรกที่ได้บันทึกไว้ในประวัติศาสตร์ กษัตริย์ฟาโรห์ได้ฝันไปว่า วัวอันเจ็ดตัวได้ถูกวัวจอมเจ็ดตัวกิน โจเซฟได้ทำนายฝันว่าแผ่นดินจะอุดมสมบูรณ์ไปเจ็ดปีและความกลัวความแห้งแล้งอีกเจ็ดปี และได้แนะนำให้สะสมอาหารสำรองไว้เพื่อเลี้ยงดูผู้คนในระหว่างปีที่อดอยาก นี่เป็นหลักเบื้องต้นของการประกันภัยที่มีการเตรียมไว้ในปัจจุบัน เพื่อเผชิญกับความไม่แน่นอนในอนาคต

ย้อนหลังไปราว ๓ พันปีก่อนคริสตศักราช พ่อค้าชาวจีนได้คิดใช้หลักของการประกันภัยมาแล้ว พ่อค้าเหล่านั้นได้ประกันต่อความเสียหายของสินค้าราคาแพงที่ขนส่งทางเรือตามลำน้ำแยงซีเกียง ภัยที่ประกันคือภัยจากหินใต้น้ำและกระแสน้ำเชี่ยวในแม่น้ำ สินค้าดังกล่าวบางครั้งก็เป็นทรัพย์สินทั้งหมดที่พ่อค้ามีอยู่ เมื่อมีความกลัวต่อความเสียหาย พ่อค้าจึงได้ประกันภัยไว้โดยการกระจายโอกาสที่จะเกิดความเสียหายออกไป เขาเหล่านั้นให้เหตุผลดังกล่าวว่า ถ้าเรือ ๑๐๐ ลำ แต่ละลำบรรทุกทุกสินค้า

๑๐๐ ห่อ ไค่เริ่มเดินทางที่คนกระแสน้ำเชี่ยว พอค่าจะกระจายความเสี่ยงภัยโดยในเรือแต่ละลำพอค่าจะบรรทุกสินค้าของตนในเรือเพียงคนละ ๑ ห่อต่อเรือ ๑ ลำจนครบ ๑๐๐ ลำ การสูญเสียเรือ ๑ ลำ จะทำให้พอค่าแต่ละคนสูญเสียสินค้าเพียงคนละ ๑ ห่อเท่านั้น^๒

จากการบันทึกไว้ในเรื่องของการประกันภัยนั้น ยังมีอีกทางหนึ่งว่า กำเนิดของการประกันภัยในสมัยโบราณ ถือกันว่า มาจากการที่ชาวบาบิโลนซึ่งอาศัยอยู่ตามน้ำยูเฟรติส เมื่อประมาณห้าพันปีล่วงมาแล้ว ไค่ผลิตสินค้าออกขาย และไค่ส่งลูกจ้างหรือทาสของตนออกไปเรขายสินค้าตามเมืองต่าง ๆ ทาสหรือลูกจ้างของคนนี้ไม่มีส่วนได้เสียในกำไรที่เกิดขึ้นกับการขายสินค้าเหล่านั้นเลย และไม่มีอำนาจในการตกลงกับผู้ซื้อนอกเหนือไปจากที่ได้รับคำสั่งจากนายของตนเท่านั้น พอค่าการค้าเจริญขึ้น การทำงานของทาสหรือลูกจ้างก็เกิดความไม่สะดวก เนื่องจากขาดอำนาจต่าง ๆ ดังกล่าว การใช้ทาสหรือลูกจ้างก็เปลี่ยนไปเป็นใช้พอค่าเร (travelling sales-man) พวกเขาไปจำหน่ายยังเมืองต่าง ๆ พวกเขาเรนี้ต้องมอบทรัพย์สิน ภรรยาและบุตรที่อยู่ทางบ้านให้พอค่าเป็นประกัน โดยมีข้อสัญญากันว่า กำไรที่ได้รับนั้นพอค่าเรต้องแบ่งให้พอค่าเจ้าของสินค้าครึ่งหนึ่ง หากพอค่าเรหนีหายไป หรือถูกโจรปล้นเอาสินค้าไปหมด บรรดาทรัพย์สินจะถูกพอค่าเริบ และภรรยาและบุตรก็จะตกเป็นทาสไปด้วย เงื่อนไขดังกล่าวนี้เมื่อปฏิบัติไปเพียงเล็กน้อย บรรดาพอค่าเรก็ไม่พอใจ จึงเกิดการแข็งข้อไม่ยอมรับเงื่อนไขอันเสียเปรียบนี้ และในที่สุดก็ตกลงเงื่อนไขใหม่ว่า ถ้าการสูญเสียสินค้าโดยมิใช่ความผิดของพอค่าเร หรือพอค่าเรมิได้เพิกเฉยต่อการป้องกันรักษาสินค้าอย่างเต็มที่แล้ว ให้ถือว่าพอค่าเรไม่มีความผิด พอค่าเจ้าของสินค้าจะรับทรัพย์สิน

บุกรกรรยาไม่ได้ ข้อตกลงนี้จึงได้ใช้ต่อมาอย่างแพร่หลายในการค้าสมัยนั้น นับได้ว่า
ข้อตกลงดังกล่าว เป็นการ เริ่มต้นของการ ประกันภัยในสมัยโบราณ^๓

ต่อมาชาวกรีกได้รับเอาความคิดของชาวบาบิโลเนียมาใช้กับการ เติบโตเรือของตน
ในราวสามพันปีมาแล้ว คือยอมให้เอาเรือหรือสินค้าของตน เป็นประกันเงินกู้ที่ต้อง
กู้ยืมจากนายทุนมาในการจัดซื้อสินค้า โดยมีเงื่อนไขว่า ถ้าเรือสินค้าดำนั้นไม่กลับมา
เจ้าหนี้จะมาเรียกร้องหนี้สินคืนจากเจ้าของเรือไม่ได้ นับได้ว่าการ ประกันภัย
ทางทะเลได้เริ่มขึ้นในระยะนี้ ซึ่งได้ถึงการ จัดตั้ง เป็นสถาบันการ ประกันภัยทางทะเล
ขึ้นในกรุง เอเธนส์สมัยนั้น

ทางด้านประกันชีวิตนั้น ไม่มีหลักฐานแน่นอนว่า เริ่มมีกันตั้งแต่เมื่อใด
ทราบกันเพียงว่าชาวกรีกและชาวโรมันในสมัยโบราณใช้วิธีบริจาคเงินช่วยในการ
ทำศพด้วยการ เก็บเงินจากคนที่ไปโบสถ์ในวันอาทิตย์กันละ เล็กละน้อย เป็นราย เดือน
เพื่อ เป็นการช่วย เหลือในการทำศพ และต่อมาได้จัดตั้ง สมาคมรับประกันในหมู่
พวกทหารขึ้น สมาชิกที่ตายจะได้เงินสำหรับทำศพ และจะได้รับ เงินบำนาญ เมื่อถึง
วัยชรา เป็นต้น พฤติการณ์เหล่านี้ถือได้ว่าเป็นการ เริ่มต้นของการ ประกันชีวิตขึ้นแล้ว
ในสมัยโบราณ

เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ถือได้ว่าเป็นการ เริ่มต้นของการ ประกันภัยในสมัย โบราณ
ดังกล่าว คง เป็นวิธีการง่าย ๆ ปราศจากแบบแผนหรือระเบียบที่แน่นอน จนกระทั่ง
ได้มีการจัดตั้งธุรกิจประกันภัยในรูปของบริษัทการค้าขึ้นเมื่อราว พ.ศ. ๑๘๕๓

ศาสตราจารย์ ดร.ไชยยงค์ ชูชาติ, "ประวัติการประกันภัย",
วารสารข่าวสารประกันภัย ๑ (มิถุนายน ๒๕๑๒) : ๒๘

เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๘

ที่เมือง Flanders ในอิตาลี และในช่วงศตวรรษนั้นการค้าขายทางทะเลมีความสำคัญที่สุด ภูมิปัญญาประกันภัยฉบับแรกได้ถูกบันทึกไว้ปรากฏอยู่คือ สัญญาประกันภัยทางทะเลเกี่ยวกับสินค้าของเรือซานตาคราลา ที่เมืองเจนัวในปี พ.ศ. ๑๘๕๐ และในปี พ.ศ. ๒๑๑๗ พระนางเอลิซาเบธแห่งประเทศอังกฤษ ได้ตรากฎหมายจัดตั้งหอประกันภัยขึ้นสำหรับชายกรรมกรรมประกันภัยทางทะเล ทำให้ธุรกิจประกันภัยของอังกฤษได้เจริญก้าวหน้าวิวัฒนาการเรื่อยมา เริ่มตั้งแต่ดำเนินงานในรูปแบบสำนักงานจนเป็นสมาคม สัญญาประกันภัยของอังกฤษฉบับแรกที่บันทึกไว้คือ "The Broke Sea Insurance Policy" ซึ่งยังเก็บรักษาไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๑๕๐

๑. การประกันอัคคีภัยสากล

ประวัติของบริษัทประกันอัคคีภัยได้เริ่มต้นจากไฟไหม้ครั้งใหญ่ในกรุงลอนดอนในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๒๐๘ และการปฏิวัติทางอุตสาหกรรมในยุโรปเป็นเหตุให้เกิดการผลิตเครื่องจักร และทำให้เกิดโรงงานอุตสาหกรรม คลังสินค้า ท่าเรือและอุโมงค์เรือ สิ่งเหล่านี้เป็นมูลเหตุให้การประกันอัคคีภัยเจริญก้าวหน้าขึ้น เพราะนายทุนอุตสาหกรรมสำนึกถึงความจำเป็นของการมีประกันอัคคีภัย เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินของตน ในปีถัดมาคือ พ.ศ. ๒๒๑๐ Dr. Nicholas Barbon ได้ตั้งสำนักงานรับประกันอัคคีภัยเป็นครั้งแรก ตั้งชื่อว่า "The Fire Office" พอปี พ.ศ. ๒๒๒๘ Dr. Barbon ได้รับผู้เข้ามาเป็นหุ้นส่วนเพื่อร่วมเสี่ยงภัยซึ่งก่อนนี้เขาเสี่ยงภัยอยู่เพียงคนเดียว สามปีต่อมาก็มีสำนักงานรับประกันภัยขึ้นเป็นคู่แข่งชื่อ "The Friendly Society" สำนักงานทั้งสองแห่งนี้ได้ออกกรรมกรรมประกันอัคคีภัย และตั้งกลุ่มพนักงานดับเพลิงขึ้น เพื่อช่วยในการดับไฟที่เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่รับประกันภัยไว้ สำนักงานรับประกันอัคคีภัยในระยะแรกไม่ได้เป็นรูปบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นมากมาย แต่เป็นเพียงกิจการส่วนบุคคลหรือหุ้นส่วนที่รับประกันคุ้มครองอาคาร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัย

อย่างไรก็ตาม หลังจากนั้นก็มีบริษัทรับประกันอัคคีภัยชื่อ "The Sun Insurance Office of London" ตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๒๕๓ และก็เริ่มมีจำนวนบริษัทรับประกันอัคคีภัยเพิ่มขึ้นตามความเจริญของการอุตสาหกรรม แต่บริษัทเหล่านี้มิได้เจริญมาด้วยความราบรื่น การแข่งขันในระหว่างบริษัทเกี่ยวกับการลดราคาเบี้ยประกันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้บริษัทที่มีอยู่ในขณะนั้นร่วมมือกันเพื่อวางอัตราเบี้ยประกันให้เป็นไปในระดับเดียวกัน ต่อมาเกิดไฟไหม้ครั้งใหญ่ในลิเวอร์พูลในปี พ.ศ. ๒๓๘๕ จึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการรับประกันอัคคีภัยขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๐๓ เรียกว่า Fire Office Committee (F.O.C.) เพื่อทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงานและอัตราเบี้ยประกันของบริษัทซึ่งได้ดำเนินงานมาจนปัจจุบัน

๒. การประกันชีวิต

ในระยะแรก การประกันชีวิตถูกมองว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์จากชีวิตของมนุษย์อย่างไร้ศีลธรรม และในหลายประเทศได้ออกกฎหมายห้ามการดำเนินการดังกล่าว โดยเฉพาะในฝรั่งเศสก่อนปี พ.ศ. ๒๓๖๓^๖ และอิตาลีระหว่างพุทธศตวรรษที่ ๑๘ แต่ในอังกฤษไม่มีการห้ามดำเนินการดังกล่าว^๗

นักทฤษฎีและนักคณิตศาสตร์ในภาคพื้นยุโรปจำนวนมากได้อุทิศตนในการพัฒนาความรู้ด้านประกันชีวิต จอห์น แกรนทได้รวบรวมสถิติการตายเนื่องจากกาฬโรค และในปี พ.ศ. ๒๒๐๘ ได้พิมพ์หนังสือชื่อ "ธรรมชาติและข้อสังเกตทางการเมือง"^๘ ผลงานดังกล่าวถือว่าเป็นการแสดงตัวเลขทางเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการประกันชีวิตเป็นครั้งแรก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๖ W.H. Vance, Handbook on the Law of Insurance, 3rd ed. (Mism : West Publishing Co., 1951), p. 22

^๗ Ibid., p. 21

^๘ H.W. Andras, Historical and Review Life Insurance in Great Britain and Ireland, (London: Charles and Edwin Layton Publishing Co., 1912), p. 17

Edmund Hally นักคณิตศาสตร์ได้ศึกษาสถิติการตายในเมือง Breslau ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๒๓๐ - ๒๒๓๔ และได้พิมพ์ผลงานชื่อ "สถิติมรณกรรมใน เบรสเลา" โทมัสฮิปส์ได้พิมพ์ผลงานเรื่อง "ธรรมชาติและกฎการเปลี่ยนแปลง" ในปี พ.ศ. ๒๒๔๓ เรื่อง "ข้อกำหนดเบี้ยประกันรายปีและการลดอัตราการจ่าย กรณีตาย" ในปี ๒๓๔๕ แนวความคิดในวิชาการกำหนดประกันชีวิตของฮิปส์ กว้าง และชัดเจนยิ่งกว่าผลงานของบุคคลอื่น ๆ ก่อนหน้านั้น^๘

ระยะแรกของการประกันชีวิต Richard Martin กับพวกได้เสนอแนวทาง ที่เกี่ยวกับการประกันชีวิตเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๐๗๕ กล่าวโดยสรุปก็คือ หากผู้เอาประกันถึงแก่ความตายภายใน ๑๒ เดือน ผู้รับประกันจะจ่ายเงินเป็นจำนวน ๔๐๐ ปอนด์ ต่อมาได้มีคดีขึ้นสู่ศาลว่า คำว่า ๑๒ เดือนนั้น หมายถึง เดือนทางจันทรคติ หรือตามปฏิทิน ศาลได้ตัดสินเอาความผิดกับผู้รับประกัน เนื่องจากสัญญาประกันภัย เคลือบคลุม และแนวทางคำพิพากษาดังกล่าวยังใช้กันอยู่จนทุกวันนี้^{๑๐}

ในปี พ.ศ. ๒๒๔๑ บาคหลวง William Assheton ได้วาง โครงการก่อตั้งบริษัทประกันชีวิตชื่อบริษัทเมอเซอร์ในลอนดอน โดยมีจุดประสงค์ เพื่อเป็นการให้ประโยชน์ต่อแม่หม้าย ในปีต่อมาก็มีองค์การในลักษณะคล้ายกัน ภายใต้อชื่อว่า "สมาคมเพื่อแม่หม้าย" แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากความจริง ที่ว่า ยังไม่ได้มีการรวบรวมสถิติเกี่ยวกับการตายอย่างถูกต้อง อันจะเป็นกฎเกณฑ์ ของการดำเนินการขององค์การต่าง ๆ ตามมาตรฐานของการประกันชีวิต ศาสตราจารย์ James L Athearn ได้กล่าวว่า สมาคมดังกล่าวเป็นองค์การแรกของการประกัน ชีวิต^{๑๑}

^๘ Ibid., p. 20

^{๑๐} James L. Athearn, Risk and Insurance, 2d ed. (New York: Meredith Corporation, 1967), p. 115

^{๑๑} Ibid.,

องค์การที่เกี่ยวกับการประกันชีวิตอีกองค์การหนึ่งซึ่งมีชื่อเสียงมากในอังกฤษ คือ "สมาคมมิตรสัมพันธ์เพื่อการประกันภัย" ซึ่งก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๒๔๘ และต่อมาได้รวมอยู่ในสหภาพนอร์วิชในปี พ.ศ. ๒๔๐๘ องค์การนี้ได้โฆษณากิจการต่อสาธารณชน ดังนั้น อาจถือได้ว่าเป็นครั้งแรกที่ได้เสนอความรู้เกี่ยวกับการใช้การประกันชีวิตต่อสาธารณชน

บริษัทประกันชีวิตซึ่งเก่าแก่และยังคงดำเนินกิจการอยู่ในปัจจุบันนี้คือ "สมาคมเพื่อการประกันชีวิตที่เสมอภาค" (The Society for the Equitable Assurance of Lives and Survivorship) หรือที่เรียกกันว่า "Old Equitable" ซึ่งก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๓๐๕ โดย Thomas Shimpson และด้วยความช่วยเหลือสนับสนุนจาก Edward Rowe Mores อย่างไรก็ดี สมาคมนี้ได้เริ่มตนก่อนหน้านั้น โดยโทมัส ซิมป์สันและเจมส์ คิคสัน ในปี พ.ศ. ๒๒๒๘ แต่ไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ จนหลังจากเจมส์ คิคสันตายลง โทมัสจึงได้ดำเนินการต่อมา จนสมาคมก่อตั้งขึ้นไว้สำหรับการคำนวณเบี้ยประกัน ได้คิดจากอายุของผู้เอาประกันและระยะเวลาที่คุ้มครอง การยื่นขอเอาประกันต้องทำเป็นหนังสือ และระบุข้อมูล ๒ ประการคือ สถานะทางสุขภาพ รวมทั้งอาชีพ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เอาประกัน องค์การนี้ได้ใช้ประโยชน์จากวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งคำนวณโดยนักคณิตศาสตร์ ในอันที่จะกำหนดตารางเกี่ยวกับอัตราการตาย นับแต่ก่อตั้งองค์การนี้ ธุรกิจการประกันชีวิตได้พัฒนาก้าวหน้าขึ้นอย่างรวดเร็วจนปัจจุบัน^{๑๒}

ข. การประกันภัยของสหรัฐอเมริกา

๑. สมาคมประกันในสหรัฐอเมริกายุคแรก

ในระหว่างที่สหรัฐอเมริกาเป็นอาณานิคมของอังกฤษนั้น สมาคมประกันภัยสมาคมแรกได้ก่อตั้งในรัฐฟิลาเดลเฟียในปี พ.ศ. ๒๒๕๕

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๓๑๑ สมาคมนี้ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการในมลรัฐ เพนซิลวาเนีย ไซชื่อว่ "บริษัทประกันภัยแห่งพิลาเดเลีย ผู้รับประกันความเสียหาย จากอัคคีภัย" มีเบนจามิน แฟรงกลิน เป็นผู้อำนวยความสะดวกบริษัทนี้ ก่อนบริษัทนี้ก่อตั้ง เขาได้ตั้งบริษัทประกันภัยขึ้นในพิลาเดเลียชื่อ Union Fire Company ในปี พ.ศ. ๒๓๓๓ หลังจากเกิดความเสียหายหนักจากอัคคีภัยในเมืองนั้น^{๑๓}

๒. การประกันอัคคีภัยและการประกันชีวิต

ในปี พ.ศ. ๒๓๒๗ สมาชิกบางคนของบริษัทประกันภัยแห่งพิลาเดเลีย ได้ร่วมกันก่อตั้งบริษัทประกันภัยอีกบริษัทหนึ่งชื่อ บริษัท Mutual Assurance โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรับประกันอัคคีภัยในพิลาเดเลีย

ผลจากอัคคีภัยครั้งใหญ่ในนิวยอร์ก ทำให้บริษัทประกันภัยในนิวยอร์กต้องล้มละลายเกือบหมด บทเรียนที่บริษัทประกันภัยได้รับคือ ความเสียหายที่เป็นผลโดยตรงต่อการรับเสี่ยงภัยจำนวนเงินมหาศาลต่อภาวะในท้องถิ่นหนึ่ง ๆ บริษัทประกันภัยจึงได้แสวงหากิจการจะก่อตั้งธุรกิจให้ครอบคลุมทั้งประเทศ ดังนั้นความหายนะเนื่องจากอัคคีภัยในชิคาโกปี พ.ศ. ๒๔๑๔ ในบอสตันปี พ.ศ. ๒๔๑๕ และซานฟรานซิสโกปี พ.ศ. ๒๔๔๕ ทำให้บริษัทประกันภัยไม่กระตือรือร้นเหมือนคราวอัคคีภัยในนิวยอร์ก หลังจากนั้นธุรกิจประกันอัคคีภัยก็เป็นที่นิยมและเจริญเติบโตขึ้นเรื่อยมาจนปัจจุบัน

การประกันชีวิตระยะแรกในสหรัฐอเมริกา เป็นสัญญาคุ้มครองระยะสั้น ภัยอัคคีภัยเบี้ยประกันสูง และแนวทางของสัญญากำหนดขึ้นโดยผู้รับประกันแต่ละบริษัท ในปี พ.ศ. ๒๓๐๓ ได้มีการก่อตั้ง The Presbyterian Minister's Fund ขึ้น เรียกได้ว่าเป็นองค์การแรกที่ตั้งขึ้นก่อให้เกิดกิจการประกันชีวิตมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ยากจน หนึ่งหม้ายและครอบครัวของพระในนิกาย Presbyterian เท่านั้น โดยกลุ่มบุคคลที่ขอรับความช่วยเหลือจะจ่ายเงินเป็นรายปีแก่องค์การ และถ้าพวกเขาตายลงทั้งที่ยังส่งเงินรายปีไม่ครบ ๑๕ ปี ภรรยาและบุตรจะได้รับเงินช่วยเหลือ

ตลอดระยะเวลา ๑ ปีหลังจากหัวหน้าครอบครัวตาย ซึ่งความจริงแล้วองค์การดังกล่าว
ก็ไม่ใช่ธุรกิจประกันชีวิตที่แท้จริง เพราะไม่มีเงินทุนอุกหนุนของตนเอง แต่เป็นเงินทุน
จากกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ซึ่งเป็นหรือไม่เป็นผู้อุปถัมภ์ก็ได้^{๑๘}

หลังจากเกิดการเสียชีวิตครั้งใหญ่จากโรคระบาดและโรคอื่น ๆ ในสมัยต้น ๆ
ก่อให้เกิดความต้องการบริษัทประกันชีวิต ซึ่งมีเงินทุนจำนวนมาก ในปี พ.ศ. ๒๓๓๗
บริษัทประกันภัยในอเมริกาเหนือได้ตั้งขึ้นในเพนซิลวาเนียด้วยเงินลงทุนถึง ๒ แสนเหรียญ
นับว่าเป็นบริษัทประกันชีวิตที่ดำเนินเป็นการค้าจริงจิ่งในสหรัฐอเมริกา เป็นครั้งแรก
แต่ก็ได้หยุดกิจการในเวลาต่อมา

บริษัทประกันชีวิตแห่งเพนซิลวาเนียที่ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๓๕๒ ได้นำเอา
ลักษณะต่าง ๆ ของหลักการสำคัญทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่เข้ามาใช้ในการทำกรรมกรรม
ประกันภัย เช่นมีการตรวจสอบสุขภาพ คำนวณเบี้ยมคิจจากอายุของผู้เอาประกันเป็นเกณฑ์

ในครั้งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ ธุรกิจประกันชีวิตนั้น ประชาชนทั่วไป
ไม่สนใจมากนัก จึงมีบริษัทประกันชีวิตเพียง ๒ - ๓ แห่ง ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจาก
การคัดค้านครั้งแรก ๆ ในศาลได้หยิบยกเอาเรื่องเกี่ยวกับความถูกต้องหรือสมบูรณ์
ของสัญญาประกันชีวิต ซึ่งในสัญญาก็เป็นเสมือนว่าเกิดขัดกันระหว่างที่ดรรรมกับความ
เห็นของสาธารณชน ได้มีการอ้างถึงคำพิพากษาของศาลฝรั่งเศสที่ตัดสินว่าสัญญา
ดังกล่าวผิดกฎหมาย เนื่องจากสัญญาไ้ระบุหรือตั้งราคาชีวิตของตน ซึ่งไม่สามารถ
จะกำหนดราคาของชีวิตได้ ดังนั้น ผู้พิพากษาชื่อ Parker จึงได้ประกาศว่าสัญญา
ประกันชีวิตเป็นการ เก่งกำไรในชีวิตและเป็นเรื่องผิดศีลธรรม

ระหว่างทศวรรษของปี พ.ศ. ๒๓๕๓ ได้มีเหตุการณ์สำคัญ ๒ ประการ
ที่ทำให้ธุรกิจการประกันชีวิตได้เจริญก้าวหน้าไป เหตุการณ์ครั้งแรกก็คือ เอลิเซอร์ ไรท์
ได้คิดค้นการกำหนดราคาของชีวิตที่เหมาะสมในการประกันชีวิต เหตุการณ์สำคัญอีก
ประการหนึ่งก็คือ การก่อตั้งธุรกิจสมัยใหม่ มอริส โร เบิร์ตสันได้ตั้ง Mutual of New
York ซึ่งขัดกับประเพณีนิยมของธุรกิจประกันชีวิต และได้ขยายการประกันชีวิต

^{๑๘} R. Carlyle Buley, The Equitable Life Assurance Society
of the United State 1859 - 1964, New York: Appleton Century Croft,
1967), p. 28

โดยใช้ระบบตัวแทน ในระหว่างเวลานั้นเอง การดำเนินธุรกิจนี้ได้กลายเป็น
ธุรกิจที่กว้างขวาง ส่วนหนึ่งของความเจริญก้าวหน้าขึ้นอยู่กับตัวแทนขายประกันชีวิต^{๑๕}

หลังจากสงครามกลางเมืองในสหรัฐอเมริกาเลิกแล้ว ในปี พ.ศ. ๒๔๐๘
บริษัทประกันภัยจำนวนมากได้ตั้งขึ้นเรื่อย ๆ ในปลายศตวรรษที่ ๒๓ ธุรกิจ
ประกันชีวิตได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และได้กลายเป็นสถาบันทางการเงินที่สำคัญ
ที่สุดของสหรัฐอเมริกา

๒.๑ การไต่สวนของอาร์มสตรอง

หลังสงครามกลางเมือง ธุรกิจประกันชีวิตได้เจริญขึ้นอย่าง
รวดเร็ว แต่ขณะเดียวกันก็เกิดการดำเนินธุรกิจ เป็นไปอย่างไม่ถูกต้อง ทำให้
ผู้เอาประกันเสียประโยชน์ จนสื่อมวลชนต้องทำเป็นข่าวใหญ่ เป็นเหตุให้หน่วยงาน
ที่ควบคุมกิจการประกันภัยในรัฐนิวยอร์กต้อง เข้าไปไต่สวน ประธานกรรมการสอบสวน
คือวิลเลียม คัมบลิว อาร์มสตรอง ได้ทำการไต่สวนบริษัท ๑๗ บริษัทในเรื่องต่าง ๆ
โดยเฉพาะการลงทุนของบริษัทในปี พ.ศ. ๒๔๔๘

ได้ดำเนินการไต่สวนและตรวจสอบธุรกิจและการดำเนินกิจการของ
บริษัทประกันชีวิตที่ดำเนินธุรกิจในรัฐนิวยอร์ก ในคำนี้เกี่ยวกับการลงทุน
ของบริษัท ความสัมพันธ์ของพนักงานบริษัทที่มีต่อการลงทุน

หลังจากการไต่สวนครั้งนี้ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการ
ประกันชีวิตอย่างมาก เช่น การลงทุนของบริษัทได้มีการออกกฎหมายห้ามลงทุนซื้อหุ้น
บริษัทธุรกิจ นอกจากบริษัทธุรกิจนั้นจะไม่ปรากฏการขาดทุนเลยอย่างน้อย ๓ ปีก่อนหน้านั้น

๑๕
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 002636

Robert I. Mehr and Emerson Cammack, Principle of
Insurance, (Illinois: Richard D. Irwin, Inc., 1966), p. 655

การลงทุนซื้อที่ดินให้ซื้อได้เฉพาะ เพื่อการ สร้างสำนักงานของบริษัทและสาขาที่จำเป็น เท่านั้น แต่ก็อนุญาตให้ลงทุนในการจัดสรรที่อยู่อาศัยในราคาต่ำได้ในขอบเขตจำกัด เพื่อส่งเคราะห์ผู้เดือดร้อน

กฎหมายเหล่านี้ได้ถูกบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ หลังจากนั้นอีกหลาย มลรัฐได้นำหลักการนี้มาใช้ด้วยกัน^{๑๖}

๒.๒ ภาวะถดถอยในปี พ.ศ. ๒๔๗๓

ในปี พ.ศ. ๒๔๗๓ เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เนื่องจาก การขยายการซื้อขายหุ้นได้เติบโตขึ้นอย่างสูงในช่วงปี พ.ศ. ๒๔๖๓ - ๒๔๗๒ พอร์ระหว่างปี ๒๔๗๒ ราคาหุ้นก็ตกลงอย่างรวดเร็ว เพราะรัฐบาลกลางต้องการลด การเกินราคาหุ้นที่ขึ้นไปอย่างไร เหตุผล มีผลให้ตลาดหุ้นลดลงในปี ๒๔๗๓ แต่การ ประกันชีวิตก็ยังไม่กระทบกระเทือน เพราะบริษัทมีไคลงทุนซื้อหุ้นไว้มากนัก ในระยะ แรกของปี พ.ศ. ๒๔๗๓ ผู้ถือกรมธรรม์จำนวนมากยื่นขอเงินคืน แต่สำหรับบริษัท ประกันภัยที่มีไค้ประกอบประกันชีวิตของเดิมไปถึง ๑๕๒ บริษัท เหลือเพียง ๕๒ บริษัท ส่วนบริษัทประกันชีวิตก็เริ่มกระทบกระเทือน แต่ด้วยเหตุที่ว่าแต่ละบริษัทไค้ประกันกิจการ ของตนไว้กับบริษัทอื่น จึงมีบริษัทประกันชีวิตเพียง ๓ เพอร์เซ็นต์เท่านั้นที่คงหยุด กิจการไป

... การมุ่งค่าเป็นธุรกิจโดยผู้มีความสามารถ... ระเบียบข้อบังคับแบบ โบราณในคานดินทรัพย์และหนี้สิน เป็นผลให้เกิดความเชื่อถือตนเองมาก ขึ้น และเลิกยึดถือแนวความคิดแบบโบราณ แม้แต่ในภาวะที่ไม่ปกติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก็เป็นที่น่าประหลาดใจของบริษัทในขณะนั้นสามารถที่จะใช้จ่ายได้
 อย่างเพียงพอ...^{๑๗}

๒.๓ พระราชบัญญัติแมคคาแรน (Maccaran Act)

ก่อนหน้านี้ได้มีคำพิพากษาของศาลสูงสุดของสหรัฐตัดสินว่า
 การประกันภัยไม่ใช่งานการระหว่างมลรัฐ แต่ละมลรัฐมีอำนาจเต็มที่ในการที่จะออก
 กฎหมายควบคุมได้ ระเบียบนี้รัฐบาลกลางไม่มีอำนาจเข้าไปเกี่ยวข้องในการควบคุม
 กิจกรรมประกันภัยของแต่ละมลรัฐ

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ศาลสูงสุดของสหรัฐได้มีคำพิพากษาใหม่ว่า
 การประกันภัยเป็นการการระหว่างมลรัฐ อันทำให้แต่ละมลรัฐจะออกกฎหมายการ
 ประกันภัยมาขัดกับกฎหมายของรัฐบาลกลางไม่ได้

จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ Maccaran Act ได้เสนอเข้าสู่
 รัฐสภา และได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ มีความสำคัญว่า
 "ให้แต่ละมลรัฐมีอำนาจออกกฎหมายควบคุมการประกันภัย และธุรกิจประกันภัยต้องปฏิบัติ
 ตามกฎหมายของมลรัฐต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นการถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ฯลฯ"
 ซึ่งหมายถึงว่า อำนาจนิติบัญญัติเรื่องการประกันภัยนั้นแต่ละมลรัฐได้รับมอบอำนาจ
 จากรัฐสภาของสหรัฐอเมริกาทิ้งไว้ ซึ่งรัฐสภาจะล้มเลิกเสียเมื่อใดก็ได้^{๑๘}

๑๗

Ralph E. Blanchard, Risk and Insurance and other
 Papers, (Nebraska: The University of Nebraska Press, 1965),
 p. 31

๑๘ นิตย เคนสกูล, "มุมมองหนึ่งของประกันชีวิต" วารสารที่ระลึก

๑๐ ปีไทยประสิทธิประกันภัย (กันยายน ๒๕๐๑) : ๕๘

๓. ลักษณะและขอบเขตการลงทุนของบริษัทประกันภัย

๓.๑ เป้าหมายการลงทุน

เบี้ยประกันที่เก็บจากผู้เอาประกันภัยล่วงหน้าสำหรับการรับประกันภัย และ เบี้ยประกันที่ผู้เอาประกันภัยจ่ายสำหรับการประกันชีวิตจะถูกเก็บรวมไว้เป็นเงินก้อนมหาศาล ซึ่งมีผลคือ ผู้รับประกันต้องรับผิดชอบต่อผู้เอาประกันภัยหรือต้องรับผิดชอบต่อผู้เอาประกันภัย หรือ เมื่อข้อผูกพันนั้นสิ้นสุดลงตามกำหนดเวลาในสัญญาประกันภัย ลักษณะของความรับผิดชอบต่อชีวิต เช่นนี้ ทำให้ผู้รับประกันต้องผูกพันอยู่กับเงินจำนวนมากตลอดระยะเวลาอันยาวนานตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญาดังนั้น ผู้รับประกันจะต้องมีทรัพย์สินซึ่งอย่างน้อยจะต้องพอเพียงกับการชดใช้ให้กับผู้เอาประกันภัยของตนทุกราย การที่จะอยู่ในสภาวะเช่นนี้ได้ เงินที่ผู้รับประกันเก็บรวมไว้ จะต้องดำรงไว้และทำให้งอกเงยเพิ่มขึ้นโดยการลงทุนที่คิดและเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้รายได้จากการลงทุนนั้นพอเพียงกับความต้องการ เมื่อเกิดความจำเป็นที่ต้องรับผิดชอบต่อผู้เอาประกันภัยที่มีอยู่

๓.๒ กฎเกณฑ์การลงทุน

หลักในการลงทุนของสถาบันใดก็ตามขึ้นอยู่กับลักษณะความรับผิดชอบต่อชีวิตของสถาบันนั้น ไม่ว่าจะ เป็นประเภทหรือระยะเวลาของการลงทุน ต้อง เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาว่าจะเหมาะสมกับลักษณะความรับผิดชอบต่อชีวิตของสถาบันนั้น ๆ ไฉน

ในการประกันชีวิต การมีเงินสำรองกรมธรรม์เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในเรื่องการลงทุนของผู้รับประกัน^{๑๘} เงินสำรองนี้คือจำนวนเงินซึ่งได้จากวิธีการคำนวณจากการรับผิดชอบต่อชีวิตที่มีในอนาคตตามระยะเวลาที่กรมธรรม์ประกันชีวิตผูกพันอยู่ โดยคำนึงถึงรายได้ที่จะได้รับจากการลงทุนและค่าใช้จ่ายในอนาคต ดังนั้น ความรับผิดชอบต่อชีวิตนี้เป็นระยะยาว ซึ่งสามารถจะนำไปลงทุนชนิดถาวรได้ ส่วนการ

ลงทุนระยะสั้นมีความสำคัญน้อยกว่า แม้จะเคยมีกรณีฉุกเฉินที่ผู้ถือกรมธรรม์
ต้องการเงินสดขึ้นมา เช่น เหตุการณ์ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ - ๒๔๙๓ ซึ่งบริษัทประกันชีวิต
ก็พิสูจน์ให้เห็นถึงความสามารถที่จะเผชิญกับความต้องการเงินจำนวนมากได้^{๒๐}

ส่วนการประกันวินาศภัยนั้น กรมธรรม์ที่ออกเป็นระยะสั้น และความเป็นไปได้
ของความเสียหายที่จะมีขึ้น จะมีผลทำให้ผู้รับประกันต้องจ่ายเงินจำนวนมากเป็นค่า
เสียหายในระยะเวลาดำเนินการ ดังนั้น การลงทุนในกรณีเช่นนี้จึงควรจะเป็นการลงทุน
ในกิจการที่มีสภาพคล่องตัว และในระยะเวลาดำเนินการด้วย

หลักการลงทุนโดยทั่วไปของบริษัทประกันภัยคือ

๑) หลักความปลอดภัย ความคิดเบื้องต้นของหลักนี้คือ เงินทุนของบริษัท
ประกันภัยจะต้องถูกพันกับความรับผิดชอบในอนาคตต่อผู้เอาประกันภัย ซึ่งเงินนี้
ความจริง เป็นของผู้ถือกรมธรรม์นั่นเอง ผู้รับประกันจะต้องมีรายได้เพียงพอจาก
ดอกเบี้ยที่คงที่ในการลงทุน เพื่อจะได้สามารถมีเงินชำระแก่ผู้เอาประกันตามข้อ
ผูกพันในอนาคตได้ ดังนั้น ความปลอดภัยของการจะลงทุนและดอกเบี้ยที่ได้รับเป็นสิ่ง
สำคัญ^{๒๑} การลงทุนกับรัฐบาลกลางหรือมรัฐ นับว่าเป็นการลงทุนที่ปลอดภัยที่สุด
การเสี่ยงในการลงทุนในสถาบันอื่น ๆ จะลดลงได้โดยการกระจายการลงทุนไปยัง
สถาบันต่าง ๆ หลักการนี้พิสูจน์ให้เห็นในปี ๒๔๙๓ โดยพบว่าบริษัทประกันชีวิต
ได้รับความกระทบกระเทือนอย่างหนักเพียงไม่ถึงหนึ่ง เปอร์เซ็นต์

^{๒๐}

Ibid., p. 672

^{๒๑}

S. Schevarzschild and E.A. Zubay, Principle of Life
Insurance, Vol.II (Illinois: Richard D. Irwin Inc., 1964),
p. 215

๒) การกระจายการลงทุน

หลักนี้ใช้เพื่อลดการเสี่ยงและทำให้ความสามารถในการชำระหนี้สูงขึ้น ความคิดของหลักนี้เพื่อป้องกันการขาดทุนที่อาจเกิดจากการลงทุนอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ความเดือดร้อนกับบริษัทประกันภัยได้ และด้วยการกระจายการลงทุนเมื่อขาดทุนในการลงทุนอย่างหนึ่ง ก็สามารถนำส่วนที่ไถ่กำไรจากการลงทุนอีกอย่างหนึ่งมาชดเชยได้ มีการลงทุนประเภทต่าง ๆ หลายแบบที่สามารถนำเงินไปลงทุนได้ เช่น การกระจายการลงทุนตามประเภท "การบริหารงานธุรกิจประกันชีวิตต้องหลีกเลี่ยงการลงทุนทั้งหมดในที่เดียวกัน เพื่อไม่ตองเสี่ยงภัยมาก จึงมีการกระจายการลงทุนไปตามประเภทต่าง ๆ ตามสภาวะเศรษฐกิจของประเทศ"^{๒๒} การกระจายการลงทุนตามสภาพของท้องถิ่นมากบ้างน้อยบ้าง การกระจายการลงทุนในอุตสาหกรรมตามปริมาณอุตสาหกรรมนั้น หรือบริษัทอุตสาหกรรมชนิดนั้น การกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ตามระยะเวลาครบกำหนดของหลักทรัพย์นั้น "หลักนี้เป็นหลักสำคัญมากสำหรับบริษัทประกันภัย เพื่อจะสามารถดำเนินการค้ำประกันเงินได้ตามความต้องการโดยรู้กำหนดเวลา ซึ่งสามารถทำให้เงินสมมีพอเพียงจะจ่ายคืนผู้เอาประกัน เมื่อครบกำหนดอายุกรมธรรม์ ปกติบริษัทต้องวางแผนล่วงหน้าเพื่อว่าการลงทุนของ เขาจะครบกำหนดในระยะเวลาที่แตกต่างกัน และได้รับเงินลงทุนคืนตามปกติ"^{๒๓} การกระจายการลงทุนตามมูลค่าของหลักทรัพย์ในเวลาต่างกัน

๒๒

S.S. Huebner, and Kenneth Black, Life Insurance, 7th ed. (New York: Appleton-Century Crofts Meredith Co., 1969), p. 54

๒๓

S. Schwarzschild and E. A. Zubay, Principle of Life Insurance, p. 217

"การลงทุนที่ทำติดต่อกันจากปีหนึ่ง ไปอีกปีหนึ่งจะเป็นทาง เลี่ยงทางหนึ่งของความเสียหาย ในการที่ราคาจะต่ำลง"^{๒๔}

การกระจายการลงทุน เสมือนว่าเป็นงานคานหนึ่งของการสร้างความ มั่นคงแก่การค้าเนกิจการค้า การลงทุนเพียงจำนวน เล็กน้อยจะไม่ก่อประโยชน์มากนัก การกระจายการลงทุนในกรณีเพื่อความมั่นคง ต้องทำด้วยความเสี่ยงน้อยที่สุด ทั้งนี้ ขอบเขตของการลงทุนต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุด เพื่อให้คุ้มกับเงินทุนซึ่งมาจาก เบี้ยประกันภัยที่บริษัทประกันภัยมี

๓) ผลตอบแทน

บริษัทประกันชีวิตต้องรับผิดชอบต่อการจ่ายเงินค่าเสียหายในอนาคต แต่การจะทำเช่นนั้นได้ต้องรักษาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนไว้เป็นหลัก ทั้งนี้ จำนวนค่าสุดของรายได้จากการลงทุนอย่างน้อยต้อง เท่ากับอัตรา เบี้ยประกันภัยรวมกับ ค่าไร เพื่อที่จะให้ใกล้เคียงกับการขาดทุนที่แท้จริงของ เงินต้น วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของ การลงทุนคือ เพื่อให้ได้มาซึ่งอัตราความพอใจในผลตอบแทนที่เป็นดอกเบี้ย ผลตอบแทน ของการลงทุน เป็นปัจจัยอันหนึ่งที่จะกำหนดต้นทุนของการประกันภัย ผลตอบแทนที่สูง จะทำให้ต้นทุนในการ ประกันภัยของผู้เอาประกันภัยต่ำลง และถ้าผลตอบแทนสูงขึ้นไปอีก ผู้รับประกันจะสามารถ ช่วยเพิ่มสวัสดิการ สังคมได้มากขึ้นอีก เช่น จัดสรร เงินให้กับการรับจ้างท้องถิ่น เพื่อการ เภยกรรมการ การรับจ้างที่อยู่อาศัย^{๒๕}

^{๒๔}

Ibid.

^{๒๕}

Malvin E. Davis, Industrial Life Insurance in the United States, (New York: McGraw-Hill Inc., 1944), p. 124

๔) สภาพคล่องตัวที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสด

รายได้ปกติของบริษัทจากการมีหลักทรัพย์ที่มีกำหนดเวลาใช้คืน
แน่นอน และจากเบี่ยงประกัน ทำให้มีเงินพอต่อการจ่ายค่าเสียหายในภาวะปกติ
เมื่อมีการเรียกร้องได้ ดังนั้น สภาพคล่องตัวนี้จึงมีความสำคัญน้อยในการลงทุน
ของบริษัทประกันภัย แต่ความประสงค์ที่จะกำหนดการลงทุนตามสภาพคล่องตัวนี้
ก็เพื่อจะใช้หลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องตัวสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายนี้ในกรณี
ผิดปกติที่เกิดความจำเป็นต้องใช้เงินสดจำนวนมาก^{๒๖} ซึ่งมักจะเกิดในขณะที่
เศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะไม่ปกติ เช่นในสหรัฐอเมริกาเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๓

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๖

J.E. Walter, The Investment Process, (Mass : Division
of Research Harvard University Press, 1962), p. 40